

ERINYAÑA OTO KE MBUQTIDEM
Ñwed Mbon Rome 4:1-25; Genesis 12:1-3; 15:6
OYQHỌ UKPEP-NKPỌ 383
Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Ofọfọn ọnọ mmọ emi efende mme idiok idọ mmọ, enyuñ efukde ndudue mmọ” (Ñwed Mbon Rome 4:7).

Ñwed-Etop

Ñwed Mbon Rome edi ñwed emi Paul ekewetde ọnọ mme anditiene-Christ emi eduñde ke obio Rome. Enye ekewet ñwed emi ọnọ mmọ etiñ abaña erinyaña, obufa emana (edimana obufa) emi edide akpa idaha ke ndidi anditiene Jesus. Ediwak ini nnyin isikop ukworo-ikọ emi abañade erinyana ukpọñ. Emi edi uñwam ọnọ kpukpru mmọ emi ekopde. Mmọ emi ema ekenyaña ebọ item nditiñ mbaña erinyaña ukpọñ. Mmọ emi mibọhọ erinyaña kaña ekpep nte edibode, enyuñ enọ mmọ item ndibọ erinyaña.

Edinen Owo

Paul etiñ se Habakkuk, anditiñ ntiñ-nmikiọ ekewetde ete, “Edinen owo edida mbuqtidem odu uwem” (Ñwed Mbon Rome 1:17). “Ndinem” owo edi mmọ emi efende enọ ke idiok-ñkpọ, enyuñ edi ndisana owo. Ndinylene utebe-ikpe ọworo ndiworo ufin ke idiok-ñkpọ, onyuñ edi enyiñ efen emi enode erifen ke idiok-ñkpọ. Owo enyene ndinyene mbuqtidem man enyene erinyaña. Edinen owo enyene ndinyene mbuqtidem man oto ke odudu Abasi enyene ukeme ndisọnọ nda.

Uwut-ñkpọ

Abraham edi uwut-ñkpọ owo emi ekenyañade oto ke mbuqtidem oro edi ekenyaña enye koro enye ekenyenede mbuqtidem. Mme Jew eda Abraham nte ete mmọ. Ekedi enye ke Abasi okokot osio ke isọñ Ur mme Chaldee ete aka isọñ Canaan (Genesis 11:31). Oto ke ikot emi, Abasi anam utibe eñwọnọ ndinam enye edi akamba idut. Abasi etiñnọ Abraham, edito fi “Kpukpru oruk ererimbot” eyekut mfọn. Emi ekedi eñwọnọ ke ufọt Abasi ye Abraham.

Edika Canaan

Abraham ama okop uyo Abasi ọtọnọ isañ ye mbon ufok esie ndika Canaan, isọñ eñwọnọ. Abraham ama onim udeme ediomi esie ye Abasi ke ini enye akade Canaan. Ediwak isua ama ebe, enye ikekwe nte eñwọnọ Abasi oro osude. Abraham ama onim Abasi ke akpanikọ onyuñ ọbuqtidem ye Enye. Abraham ama onim uyo Abasi, oro okonyuñ añwam mbuqtidem esie.

Ndinim Abasi ke Akpanikọ

Ke ini anam-idiok akade ñkpọ-itie mbom ndibon akam, enye okut ndudue esie, akabare ọkpọn mme idiok-ñkpọ esie, onyuñ oyom erifen. Ke ini enye onimde Abasi ye mme eñwọnọ esie ke akpanikọ efen enọ enye. Owo efen ekeme ndiseme mbaña mme idiok-ñkpọ esie onyuñ oyom erifen, edi ibọhọke enye enyene mbuqtidem ye Abasi idifenke enye.

Mbuqtidem ke Abasi

Emi edi mme itie ñwed ke Ikọ Abasi emi owutde ete nnyin inyene ndinyene mbuqtidem ye Abasi. “Edi ke mbuqtidem miduhe, owo ikemeke ndinem Abasi esit; Koro owo eke asañade ekpere Abasi enyene ndinim ete Enye ododu, onyuñ edi andinọ mmọ emi eyomde enye utip” (Mme Hebrew 11:6) “Ndien kpukpru ñkpọ ekededi eke mbufo edibeñede ke akam edinyuñ ebuqtde idem, mbufo eyenyene” (Matthew 21:22).

Nte Mme Ntantafiọn

Ke Abraham ama okodu ke Isọñ Canaan ke ekpri ini, Abasi ama owut enye idem. Abraham ama eti Abasi eñwọnọ Esie onyuñ etiñnọ Enye ete imọ inyeneke nditọ. Ekeme ndidi ke Abraham ama ekere nte enye edidide akamba idut. Abasi ọtọnọ ntak ọsọnọ eñwọnọ Esie. Abasi ama ọdọhọ Abraham ete ese mme ntantafiọn me enye eyekeme ndibat mmọ. Abasi ama ọdọhọ ke ubon Abraham eyewak nte mme ntantafiọn.

Abasi ƙwƙwƙo ndino Abraham eyen. Abraham “ƙbuƙtidem ye Jehovah; ndien enye abat oro ƙno enye ke edinen ido” (Genesis 15:6).

Ukeme Ndinam

Ediwak isua ama ebe, Abraham “akabare enyene odudu oto ke mbuƙtidem ƙno Abasi uboƙ”; Abraham ama ƙfiok ete ke Abasi enyene ukeme ndinam se Enye ƙƙwƙwƙo. Nso uto utibe-ƙƙo ndinyene oruk idorenyin emi ke Abasi! Nte nnyin ikotde ibaƙa Abraham ye mbuƙtidem esie ke Abasi, emi eyeƙwam nnyin ndinin mme eƙwƙo Abasi ke akpaniko. Satan etiƙo ndusuk owo ke Abasi idifenke mmƙ, koro idiok-ƙƙo mmƙ okponde eti-eti, ikƙ oro idighe akpaniko. Oboƙ odoƙo ete, “ƙƙpƙpru mmƙ eke Ete ƙno Mi eyetiene Mi; ndien owo eke etienede Mi ndibinke enye nduok” (John 6:37). Ke Mme Nke eƙwƙo mbom odu: “Owo eke odipde idiok ido esie idikwe unen: edi owo eke ayararede, onyũ ƙƙo nde mmƙ eyekut mbom” (Mme Nke 28:13). Ke Psalm nnyin ikot ikut ke Abasi emekpere mmƙ eke esit “ƙbuƙo” mmƙ; onyũ anyaƙa mmƙ eke esit oduo (Psalm 34:18). Ekeme nditie nte ƙƙo nte ke Abasi “iditihi aba” mme idiok-ƙƙo mmƙ (Mme Hebrew 8:12) ƙko ke Enye eyemen idiok-ƙƙo owo mfep adaƙa “nte edem usiaha-utin oyomde ye edem usop utin” (Psalm 103:12), edi Abasi anam emi ƙno mmƙ emi enimde ke akpaniko. Se Abasi ƙwƙwƙo, Enye ekeme ndinam.

Eyen Eƙwƙo

Ini kiet ke uwem mmƙ, ke ini eketiede nte ƙƙo emi owo mikemeke ndinam, Abasi ama ƙno Abraham ye ƙwan esie eyen, ke mmƙ ema ekebet ke isua 25. Isaac ekedi eyen eƙwƙo. Ke usuƙ emi Abasi ama oƙo ndinam udeme ediomi Esie emi Enye akanamde ye Abraham osu. Oto ke eyen kiet emi, Abasi ama anam akamba idut oto ke enye, emi edide eƙwƙo emi Abasi akanamde ƙno Abraham. Okposuk edi Abraham mikoduhe ke uwem ndikut akamba idut emi, enye ama onim Abasi ke akpaniko. Abraham ama odu uwem ke isua 175. Enye okosuk ododu uwem ke ini amana-mba ndito eyen esie ekemanade.

Jesus, Messiah Oro

Kiet ke otu ndito emi, Jacob akabare edi ete ndito iren 12 (Genesis 35:22). Mme ubon emi edi esien Ndito Israel oro edi ubon emi Abasi emekde, mme Jew. Ke ediwak isua ebede, ke esien Judah ke ufok David, Jesus amana, oro edi Jesus Andinyaƙa emi otode ke Enye ofuri ererimbot ekut ufon!

Abraham ikoduhe ke uwem ke ini Jesus okodude ke ison. Edi ke mbuƙtidem Abraham ama oyom ndikpokit ini emi Jesus edikpade ke ƙƙo.

Eke dedep

Jesus ada itie nnyin, obo ufen ke mme idiok-ƙƙo nnyin. Oduok Iyip Esie man ekpe ekom-urua emi adade erinyaƙa osok nnyin. Erifen odu ƙno mmƙ emi enyenede mbuƙtidem ke Jesus enyũ enimde Enye ke akpaniko. Emen idiok-ƙƙo mmƙ efep enyũ eda edinen-ido esin ke itie idiok-ƙƙo mmƙ.

Idighe ke Utom

Abraham ikedepkedep edinen-ido esie. Owo ndomo kiet mfin emi inyũ ikemeke ndida okuk ndep erinyaƙa ukpo. Jesus ama ekpe ekom-urua. Oto ke mbuƙtidem eda iyip emi enye ƙƙo esohi mme idiok-ƙƙo nnyin efep.

Abraham ikanamke utom ediwak isua man obo edinen ido nte owo obo okuk utom. Edieke ekpedide ntre Abraham ekpekenyene ukeme ndinam inua mbaƙa se enye akanamde. Edi “Abraham ama onim Abasi ke akpaniko ndien ebat oro eno enye ke edinen ido”.

Abraham edi ete mbuƙtidem, oro edi “ete ƙƙpƙpru mmƙ emi enimde ke akpaniko”. Mmƙ emi enyaƙade edi ndito Abraham. (Nwed Mbon Galatia 3:7). Mmƙ emi edide eke Christ edi ndito Abraham “nte uƙwƙo edide, mbufo edi mme ada-udeme enyene” (Nwed Mbon Galatia 3:29). Nte Abraham ekenyenede mbuƙtidem nnyin inyene ndinyene mbuƙtidem man emen mme idiok-ƙƙo nnyin efep.

Ubon Abraham ikoboko edinen ido nte udeme. Ikedighe ke edinim Ibet ke ekebo enye. “Abasi akada uƙwƙo emen ƙƙo emi ƙno Abraham” (Nwed Mbon Galatia 3:18). Owo kiet-kiet ke idemesie enyene ndinyene mbuƙtidem man efep ke mme idiok ƙƙo onyun enyene edinen ido. David ama ƙfiok ibaƙa emi onyun enyene enye. David odoƙo ete, “Ofokƙo ƙno owo eke efende mme idiok ido, enyun efukde ndudue esie” (Psalm 32:1). Oro edi usuƙ nte afo ekemede ndinyene idara, nko oro edi ke edade iyip Jesus efuk mme idiok-ƙƙo fo. Buƙtidem ke Oboƙ!

1. Anie ekewet Nwede Mbon Rome?
2. Ekewet eno anie?
3. Anie owo ke Abasi okokot osio ke ison Ur mme Chaldee?
4. Nso edidion ke Abasi okonwono on Abraham?
5. Ekebigi ada na didie Abraham ndibet eyen enwono?
6. Didie ke Jesus akada edidion osok ofuri ererimbot?
7. Nso ke ekebat ke edinen ido eno Abraham?
8. Owo ekeme didie ndibo erinya na mfin?
9. Anie ekeme ndibo erinya na mfin?
10. Anie edi ete mbuotidem?